

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

LINGHEA

DESCOPERĂ

CROAȚIA

CUPRINS

Introducere

Trasee ideale pentru...

Descoperă Croația

Mâncare și băutură

Cumpărături

Divertisment

Activități în aer liber

Repere istorice

Sfaturi de călătorie

Cazare

Restaurante

Viața de noapte

Informații de la A la Z

Ghid de conversație

Cărți și filme

Despre ghid

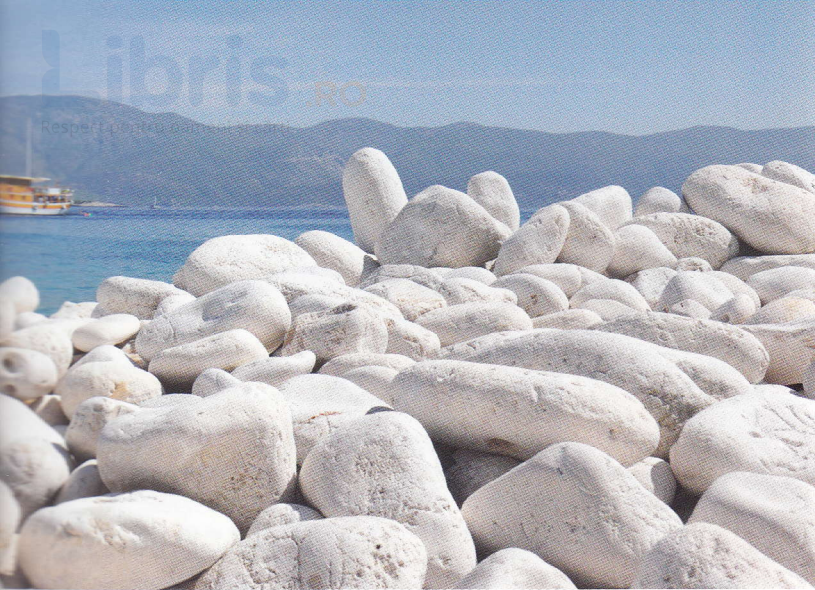
Index

Trasee ideale

4	1. Zagreb: Orașul de Sus	26
8	2. Zagreb: Orașul de Jos	30
14	3. Zagorje	34
16	4. Parcul Național Lacurile Plitvice	38
18	5. Coasta Istriei	42
20	6. Centrul Istriei	48
22	7. Split	54
	8. În jurul Splitului	60
	9. Parcul Național Krka și Šibenik	64
98	10. Vis	68
106	11. Hvar	72
114	12. Dubrovnik	78
116	13. Mljet	86
128	14. Peninsula Pelješac	90
134	15. Korčula	92

136

137

INTRODUCERE

O introducere în geografia, obiceiurile și cultura Croației, cu informații suplimentare despre mâncarea tradițională, istorie și variante de petrecere a timpului.

Descoperă Croația	8
Mâncare și băutură	14
Cumpărături	16
Divertisment	18
Activități în aer liber	20
Repere istorice	22

Litoralul Croației este presărat cu o mulțime de insule

DESCOPERĂ CROAȚIA

Croația este una dintre cele mai interesante destinații din Europa, cu un litoral ce pare infinit, sute de insule și o atmosferă relaxată ce garantează o vacanță de neuitat. Istorie, cultură, plajă: le găsiți pe toate în Croația.

Probabil una dintre cele mai importante caracteristici ale Croației este că în preț standard puteți, practic, vizita două țări diferite. Regiunea vastă de lângă coastă este puternic influențată de Italia, atât în ceea ce privește bucătăria tradițională, cât și ruinele romane și atitudinea relaxată a localnicilor. De cealaltă parte, Zagreb și Croația de nord au legături culturale, lingvistice și economice mai puternice cu Germania și Austria, revelate, în particular, de orașele baroce care au înflorit în sec. XVII și XVIII sub domnia austro-ungară. Această dualitate este un rezultat direct al istoriei întortocheate a Croației.

IDENTITATEA CROATĂ

Epoca grandioasă a regilor croați s-a sfârșit în urmă cu peste 1 000 de ani. Timp de mai multe secole, țara denumită „Croația” pur și simplu nu a existat. Coasta adriatică a aparținut Imperiului Roman și mai apoi Imperiului Bizantin, ajungând mai târziu în posesia regilor maghiari, ulterior a venețienilor, francezilor (în timpul domniei lui Napoleon Bonaparte) și a Italiei în sec. XX. Controlul asupra zonei continentale a fost exercitat până la sfâr-

șitul Primului Război Mondial de către austrieci și maghiari, până la apariția primului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, care s-a transformat în Iugoslavia la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial (pagina 23). În tot acest timp, conștiința identității naționale s-a păstrat vie în regiunile diverse ale Croației. Naționalismul sârb promovat de Slobodan Milošević a provocat scânteia care a dus la independența mult-dorită a Croației. Totuși, războiul iscat i-a suprimat pe majoritatea croaților. Anii teribili de război au fost urmați de stagnare economică. Dar, în ciuda călătoriei lungi și dificile, Croația independentă și-a redobândit strălucirea și în 2013 a devenit membru cu drepturi depline în Uniunea Europeană.

GEOGRAFIE ȘI RELIEF

Având suprafața de 56 538 km², Croația poate fi împărțită în trei regiuni: bazinele de jos dintre râurile Sava și Dunăre, care include capitala Zagreb și apoi urcă în nord spre munții Zagorje; munții Dinari care se înalță dinspre coastă; și litoralul vast care se întinde de-a lungul Mării Adriatice. Dacă e să luăm în considerare popularitatea în rândul vizitato-

Split, unul dintre cele mai vii și atrăgătoare orașe din zona Mării Adriatice

nilor, litoralul câștigă detașat. Se întinde pe 1 778 km, de la Istria la Dubrovnik, în timp ce cele 1 185 de insule și insulițe oferă nenumărate oportunități pentru activități sportive și relaxare.

Zagreb și Croația de nord

Prea puțini turiști aleg această parte a țării. Zagreb oferă tot ce vă puteți dori într-o capitală central-europeană: muzee, restaurante luxoase, o viață de noapte dinamică și o combinație specifică de arhitectură barocă cu stil secesion. În timpul anilor iugoslavi, când Zagreb era subordonat Belgradului, acest tezaur al culturii croate a stagnat. Acum face tot posibilul să-și etaleze prosperitatea redobândită. Femei îmbrăcate după cele mai noi trenduri se înghesuie în magazinele moderne sau se relaxează la un cocteil în cafenelele elegante, în timp ce bărbați cu ochelari de soare scumpi conduc mașini sport italiene. Există însă și o parte mai boemă, care se poate vedea în cafenelele haioase și cluburile din cartierul medieval al Zagrebului.

Orașul reprezintă un bun punct de evadare înspre dealurile răcoroase ale regiunii Zagorje, spre nord. Aici, fermierii sunt doar la o generație distanță de transportul cu căruțe și cai. Aici locuia odinioară nobilimea Croației; vizitarea castelurilor cu turnulețe e ca o excursie în miezul identității naționale croate.

Istria

În Istria mai puteți întâlni bătrâni care au trăit în patru țări diferite, fără să-și fi

părăsit vreodată patria. Au fost austrieci înainte de 1918, italieni până la 1945, iugoslavi până la 1991 și mai apoi croați. Frământările istorice le-au lăsat oamenilor din Istria o înțelegere filozofică a trecutului, precum și o ușurință în vorbirea limbilor străine și o atitudine prietenoasă față de vizitatori. Drept urmare, foarte mulți europeni își cumpără locuințe de vacanță sau case în Istria. Desigur, la popularitatea Istriei contribuie și clima blândă, costurile rezonabile ale traiului zilnic și lungimea semnificativă a plajei.

Split și coasta dalmată

Locuitorii din al doilea oraș ca mărime al Croației sunt mândri. Se mândresc cu echipa lor de fotbal, Hajduk Split, precum și cu faptul că de aici provin jucători de tenis faimoși precum Goran Ivanišević și Mario Ančić; se mândresc și cu ames-

O stradă îngustă, pietruită din Rovinj

Parcul Național Plitvice

tecul de vechi și modern care se poate observa în oraș. Palatul lui Dioclețian, protejat de UNESCO, atrage cei mai mulți vizitatori, iar stilul de viață efervescent din Split le oferă multe bucurii. Faceți o plimbare pe promenada de lângă mare, relaxați-vă într-o cafenea din zonă sau aventurați-vă în viața de noapte frenetică și veți înțelege de ce locuitorii Splitului sunt atât de îndrăgostiți de orașul lor.

Amplasarea orașului Split permite identificarea de alte destinații atrăgătoare pe coasta dalmată, fie că sunteți interesați de cultură sau de activități în aer liber. Ruinele antice romane din Salona evocă o lume dispărută, iar cascada maiestuoasă din Parcul Național Krka oferă un loc fermecător pentru a vă petrece ziua. Orașul Trogir, aflat pe lista monumentelor protejate, este

o bijuterie medievală, în timp ce Makarska se află la poalele semețului munte Biokovo.

Insulele

Croației îi aparțin și câteva dintre cele mai frumoase insule din lume. Anii de stagnare au făcut din Vis cel mai bun loc de evadare de la grijile cotidiene, în timp ce Mljet este într-adevăr o insulă paradisiacă cu plaje nisipoase, dealuri împădurite și lacuri multe. Korčula are tradiție în cultivarea de măslini și viță-de-vie, dar are și un oraș vechi desprins din alte vremuri, ce trebuie explorat. Hvar are câteva câmpuri de lavandă, câteva insulițe adiacente și oferă o viață de noapte efervescentă.

Dubrovnik

Perla Adriaticii, cum numea Lordul Byron orașul Dubrovnik, este bijuteria coroanei croate. Orașul împrejmuț de zidurile cetății pare să fie mai degrabă sculptat în piatră, deoarece are câteva monumente, fântâni și clădiri de o frumusețe incomparabilă. Nenumăratele muzee și mănăstiri contribuie la istoria fascinantă a orașului și la cultura lui unică, întreaga regiune fiind foarte ușor de vizitat, de la peninsula Pelješac, pe care se află „marele zid” Ston, la insulele liniștite Elafiti.

CLIMA

Așa cum în țară coexistă două culturi diferite, și clima se manifestă diferit pe teritoriul Croației. Clima de-a lungul coas-

Mali Ston este renumit pentru oferta de stridii

Palatul lui Dioclețian, Split

Mozaic din Bazilica Sfântului Eufrasie, Poreč

tei este mediteraneeană, cu veri fierbinți și secetoase, iar vântul *bura*, care bate dinspre munți, poate oferi puțin aer răcoros după-amiaza. Iernile sunt ploioase, iar Munții Dinari protejează coasta de iernile aspre. Zona de coastă de la Dubrovnik la Split este de obicei cu un grad sau

două mai caldă decât regiunea de la nordul coastei dalmate până la Istria. Insula Hvar este cel mai însorit loc din Croația.

Regiunea centrală a Croației are climă continentală. Zagreb și pădurile din centrul țării sunt rar acoperite de zăpadă, iar

NU PLECAȚI DIN CROAȚIA FĂRĂ SĂ ...

Descoperiți Parcul Național Plitvice.

Cele 16 lacuri și numeroase cascade din acest parc protejat de UNESCO se îmbină în nuanțe impresionante de turcoaz și se pot explora urmând cărările din lemn și cu feribotul. Urcați spre lacurile din nord pentru priveliști uimitoare. Pagina 38.

Plimbați-vă de-a lungul zidurilor din Dubrovnik. O plimbare printre fortificațiile medievale vă dezvăluie orașul. Pagina 80.

Relaxați-vă în Mljet. Această insulă verde liniștită se află la nord de Dubrovnik și are două lacuri cu apă sărată, păduri bogate și multe trasee pentru ciclism și drumeții. Puteți angaja un ghid care să vă îndrume spre cele mai bune plaje. Pagina 86.

Experimentați stilul de viață al unui împărat roman. Palatul lui Dioclețian din Split este unul dintre cele mai neobișnuite obiective din Croația, un palat din sec. III ale cărui ruine adăpostesc apartamente, magazine și restaurante. Pagina 54.

Serviți o bucată de viață luxoasă la Hvar. Viața de noapte sofisticată de pe această insulă dalmată a făcut din Hvar o destinație căutată pe coasta Adriaticii pentru ieșiri nocturne și petreceri în cluburi. Pagina 72.

Savurați atmosfera cafenelelor din Zagreb.

Cafeaua este luată în serios în capitala Croației, unde cafenelele sunt loc de întâlnire la o bărfă, dar și un loc unde toți vor să afle ultimele noutăți și să fie văzuți. Pagina 27.

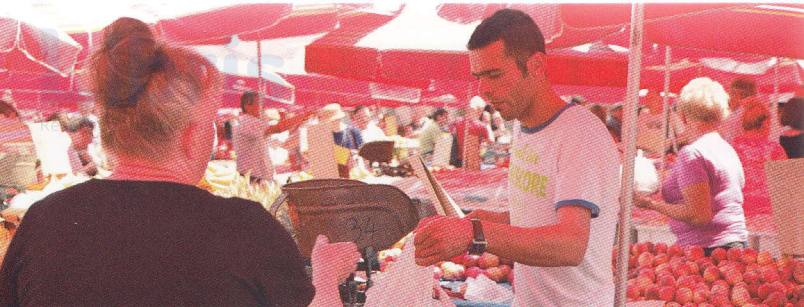
Gustați „cele mai bune stridii din lume”.

Stridiile din Mali Ston au fost declarate oficial cele mai bune din lume la Expoziția Internațională Comercială, organizată la Londra în 1936. Această parte a peninsulei Pelješac este în mod cert locul perfect pentru a servi fructe de mare și un vin alb, excelent. Pagina 91.

Explorați orașele deluroase din Istria.

Centrul Istriei oferă peisaje încântătoare cu dealuri, văi, podgorii și păduri. Orașele aflate la înălțime sunt extraordinare, mai ales Motovun, unde vara se organizează un festival de film, sau Grožnjan, unde se află o tabără pentru artiști. Pagina 48.

Admirați arta bizantină. Stațiunea istrieană Poreč este preferata turiștilor, iar în bazilica din localitate se găsește o colecție remarcabilă de artă bizantină și mozaic aurit. Pagina 44.

Piața Dolac din Zagreb, cu renumitele sale umbrele roșii

temperaturile negative se înregistrează în intervalul decembrie – februarie.

PERIOADA IDEALĂ

Croația e frumoasă în toate anotimpurile, dar cei mai mulți turiști vin în iulie și august. Obiectivele turistice sunt deschise de obicei mai mult și se găsesc mai multe vapoare care fac legătura între insule. Mai, iunie și septembrie sunt mai puțin aglomerate, totuși, și puteți face o grămadă de activități și vedea multe obiective. Până în octombrie, majoritatea localnicilor revin pe insule ca să-și recolteze măslinile și strugurii, astfel că este o perioadă ideală pentru a experimenta acest stil de viață vechi de secole.

Iarna este prea frig pentru înotat în mare, însă Dubrovnik oferă câteva activități, la care puteți participa împreună cu localnicii, nu cu alți turiști. În această perioadă,

la Zagreb este în plină desfășurare sezonul cultural, ceea ce înseamnă că puteți schia doar în afara orașului. Primăvara este cea mai potrivită perioadă pentru a vizita lacurile Plitvice și Parcul Național Krka.

LOCUITORII

Populația Croației a scăzut de la 5 milioane în perioada în care făcea parte din Iugoslavia, la 4,2 milioane astăzi. În timpul războiului din anii '90, majoritatea populației de naționalitate sârbă a plecat sau a fost izgonită. Întoarcerea refugiaților sârbi s-a produs lent. Unele regiuni au rămas însă marcate de război, cu resentimente sau probleme economice, astfel încât oamenii nu sunt foarte deschiși față de sârbii care vor să se întoarcă.

O altă provocare pentru stabilitatea populației este reprezentată de dorința tot mai mare a tinerilor de a căuta oportunități în străinătate. Croația are o tradiție lungă în exportarea locuitorilor săi, începând cu refugiații politici care au fugit de Tito după război în Italia și Germania. Legăturile istorice ale Croației cu alte țări le-au permis tinerilor care vorbesc mai multe limbi străine să își găsească locuri de muncă bine plătite în străinătate.

Religie

Aproape 88% dintre croați sunt romano-catolici. Pe vremea lui Tito, practicarea religiei era aproape interzisă. De la proclamarea independenței, Biserica

Pescari în portul Rovinj

Vânzători de țuică la Parcul Național Krka

Catolică ocupă un loc central în viața comunității.

Tradiții și obiceiuri

Croații își etalează cu fiecare ocazie moștenirea culturală bogată. Comunitățile iau parte la serbări și spectacole de

dansuri folclorice care variază în funcție de fiecare zonă și insulă. Primăvara, în preajma Paștelui, sunt numeroase serbări religioase și istorice, în general legate de sărbătorirea sfinților.

Dansul sabiei Moreška, organizat săptămânal în Korčula, este de neratat.

SFATURI ÎN EXPLORAREA CROAȚIEI:

Luati-vă încălțări pentru înnot. În Croația sunt mai mult plaje cu pietriș, așadar este mai ușor să vă bucurați de apă dacă tălpile vă sunt protejate. În toate stațiunile găsiți încălțări din neopren.

„La țest”. Veți auzi cu siguranță de măncarea gătită sub un capac din fier, asemănător țestului, numit în croată *peka*. Carnea (*meso ispod peke*) și legumele se coc sub țestul acoperit cu tăciuni.

Mainele sunt opționale. Plajele pentru nudisți sunt comune în Croația, iar tradiția este veche de peste un secol. Căutați indicațiile marcate cu FKK (cultura corpului liber) și vă puteți alătura sau, dimpotrivă, puteți evita plaja respectivă.

Carduri de călătorie. Cardurile pentru turiști sunt ideale dacă plănuți să petreceți mai mult de o zi în Zagreb și Dubrovnik. Includ intrări gratuite la mai multe obiective, dar și transport public gratuit, reduceri la restaurante și magazine.

Timpul potrivit pentru a servi masa. Masa se poate lua la orice oră din zi, cu excepția câtorva restaurante scumpe care nu servesc mâncare între 15:00 și 19:00. Mulți croați lucrează de la 07:00 la 15:00 și apoi iau prânzul.

Mergeți la piață. Piețele cu produse proaspete, deschise zilnic în Croația, sunt o încântare pentru simțuri și merită explorate înainte de amiază. Doar câteva rămân deschise toată ziua.

Vizitarea insulelor. Nu veți putea rezista tentației de a explora măcar câteva dintre cele peste 1 000 de insule ale Croației, iar de-a lungul unor porțiuni de coastă veți putea să vizitați mai multe în decursul a câteva zile. Pentru a afla orarul, intrați pe pagina de internet a companiei de feriboturi Jadrolinija, și nu uitați că frecvența feriboturilor scade drastic în afara sezonului de vară.

Sezonul carnavalurilor. Țara prinde viață în sezonul de carnavaluri dinainte de Postul Paștelui. Dubrovnik, Split și Rijeka găzduiesc cele mai animate carnavaluri din Europa.

Soare și căldură. Temperatura poate ajunge vara la 40°C, așa că protejați-vă. Multe plaje au păduri de pin, refugii din calea arșiței.

Evitați îngheșuiala. În plin sezon turistic, în Dubrovnik acostează zilnic până la 7 vase de croazieră – adică cca 7 000 de turiști. Majoritatea pasagerilor acestor vase pleacă din oraș după-masa, astfel că atunci vă puteți relaxa în orașul vechi, după o zi de plajă la Babin Kuk sau Lapad.